

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Közsegeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmentlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díjja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye anyagi és szellemi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szög 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdeményekért térmérték szerint, minden centiméter után 3 kr. számít tik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

DEÁK FERENCZ

emlékezete.

„Gyász ravatal készül — a nép gyül —
tompá harangszó.

Zug... kong... s árva hazánk bércei visszanyögik...“

Mintha csak e napok számára lettek volna megírva előre a költő e mély gyászt festő szavai.

Egy nagy ravatal az akadémia oszlopcsarokában, ... egy új sir a „herosok“ hamvai szomszédságában, ... gyász a középületeken ... a fővek mellett, ... az arcok kifejezéseiben, ... a szívek rejtett mélyén ...

A requiemek fájdalmas zsolosmáinak komor dallama zokog végig a légben, az ország felett ...

Az egész nemzet tudja, érzi, hogy nagy veszteséget szenvedett ...

Deák Ferencz elköltözött közülünk az „atyák“ árnyékai közé! ...

S hogy az egész nemzet gyászt ölt érte, ez a legvigasztalóbb a rég fenyegető csapás sujtolása közben, mert amely nemzet meg tudja becsülni a nagyjait életökben, s meg tudja gyászolni halálukban, méltó reá hogy ilyenekkel birjon, hogy azok érte áldozzák föl magokat.

S Deák megérdemli tőlünk a „nagy“ nevet.

Mert, ki a „nagy“ ember?

Nem az ki csupán önmagának él, s napjainak kényelmessé tételére fordítja minden gondját; nem az kit tehetségének korlátozottsága vagy jellemének önzése csak kis körben kész mozogni; nem az, ki az összehalmozott vagy nyújtotta csillogással elkápráztatja a tekinteteket, vagy az ósoktól öröklött czimer koronájához néhány új ágat szerez: — de az, ki ezerek — egész nemzetek, — s az emberiség sorsát hordja kebelében, aki agyának minden gondolatát, szívének minden érzelmét a közjólét előmozdítására a közügyek szolgálatára fordítja, ... ki eszméivel világot gyújt kortársainak, s életével példát szolgáltat utódainak.

Ki nagy a tudományban, — ki nagy tettekben, s mindenkifölött ki nagy jellemében ...

S miben volt nagy Deák?... Mit gyászol benne a nemzet? ...

Nem a politikust, de a nagy hazafit, a nagy törvényhozót, a nagy polgárt.

Mint politikust, mint államférfi felett a történelem a jövő eseményei fognak ítéletet mondani.

S ha ez ítélet az általa alkotott rendszer balsikerei s válságos következményei folytán, ellenében üt is majd egykor ki Klio mérlegén, mi tudunk védelmére felszólalni, s nem tulajdonítunk minden felelősséget neki.

Nem! mert mi jól tudjuk, hogy korszak és egyén nem mindig felelnek meg egymásnak. A mi időnk egy átalakulási, egy kritikus korszak, mely nagy elhatározásokat, nagy erélyt, nagy küzdelmeket követel, s ő egy nyugodt bölcs, egy békés törvényhozó volt, ki más időkben megoldott volna sok feladatot, mi most oldatlan maradt.

Nem! mert ő csupán saját lelke sugallatait követé, saját legjobb meggyőződése szerint jelölt irányt ... a nemzet a hibás, mért hogy nem emelkedett saját java öntudatára, s nem ő szabta meg az irányt vezéreinek.

Nem! merthisz ő kijelenté, hogy műve csak kísérlet, csak tökéletlen kezdet, melyet tovább kell fejleszteni a jövőben, ... azonban tanítványai

meg nem értették a mester szavát, s változtathatlan relevationnak tekinték a kimondott ígét.

Mi nem ítéljük el egyedül őt, hogy nagy nevének nyimibusa alatt egy önző, kishitű, vásáros faj került uralomra, a nemzet felett; — mert hisz ő tiszta volt minden szennytől, s midőn a törvényhozás termében felhangzott egy nagy fordulat szükségét érző tanácsa: „kezdjünk egy függetlenebb, józanabb politikát“ — nem volt ki meghalgassa.

De hagyjuk ezt most. Ne kövessük azok példáját, kik a gyász megé politikát rejtenek, s a diésőítéssel együtt felbresztik a bírálatot is.

Magasztaljuk őt abban a miben valóban nagy volt, s a miben mindnyájan egyetértünk. Hugó Viktor mondá: „A nagy gondolkodók nagyobbak a nagy hadvezérekénél.“

Mi meg azt mondjuk: A nagy jellemek nagyobbak a nagy politikusoknál!

Deák Ferencznél a politikusnál nagyobb, Deák Ferencz a nagy honpolgár ...

A politika a napok eseményeinek kortársa és kísérője, s egy boldogabb nemzedék talán rég elfeledi a politikát, mely Deák nevéhez van fűzve; ... de az ő jellemnagsága késő századok előtt is változatlan fényben fog ragyogni,

Ha mint államférfiúnak állítjuk magunk elé szobrát, találhatunk azon hiányokat, s „61“ és „67“ ellentmondó vonásokat véshetnek kifejezőbe: ... ámde polgárerényeiben szemlélve, phidiaszi fenséges műremekként marad ő megőrizve az utódoknak, a nemzet „halhatatlanjainak“ pantheonjában.

Igen! bölcs volt ő mint törvényhozó ...

Igaz és hü mint hazafi ...

Tiszta és páratlan minden erényben, mint polgár ...

Ezért ölt érte gyászt a külföld, — az uralkodó pár, — s mindenkifölött nemzete.

Minden magyarnak osztoznia kell a gyászban!

Mindnyájan adószai vagyunk nagyon sokkal!

Ő nem vett ki díjából semmit míg élt ... adjuk ki most mind mit megérdemelt.

Tegyük le sirjára a többi koszoruk mellé mi is a koszorut, melyet az örökös „hála“, „elismerés“ és „emlékezet“ hervadhatlan virágaiból kötünk számára.

HORNYAY KÁLMÁN.

A kisbirtokosok hitelegylete.

Hiába igyekezett mostanáig a magyar kisbirtokos saját jövőjének biztosítása, a hazai, mezei gazdasági állapotok emelése, valamint az államnak iránta fokozódott igényeinek megfelelőleg, adózó erejének növelése céljából új alapokra fektetni gazdaságát, mikor a mindezeket feltételező belterjes gazdasági rendszer behozatalára a szükséges eszközt — értjük a pénzerőt — meg nem kaphatta. Hiába kopogott bármely hazai bank vagy egyéb pénzintézetnél, mert kölcsönkérvényével együtt a kicsinylés látható kifejezésével lett elutasítva.

Egy intézet sincs a magyar birodalomban, mely a kisbirtokosokat egyes termelési ágak fokozására serkentené, s a pillanatnyi megszorulás esetében rajtuk segítene. Más államokban, hol a reálhitel szereve van, az ily esetekben az ugynevezett „credit agricole“ roppant hasznára van a gazda közönségnek, mert ellátja azt egyes termelési ágak megkezdéséhez vagy folytatásához szükséges előlegekkel, melyeket aztán a nagyobb övedelemből könnyen vissza fizethet.

Hazánkban — kiki tapasztalhatta — a mezei gazdák legfőképp a nyári időszakban, amikor már nincs mit eladniok, jutnak a leggyakrabban pénzzavarba. A jövő termés reményeivel állnak szemben, de nem képesek a folyó kiadásokat viselni s a még szükséges megmunkáltatást elvégeztetni. Ilyenkor olcsó hitel, ugynevezett avance-ok, könnyen segíthetnének rajtuk s nem kellene még álló terméseiket lekötöniök vagy olcsón eladniok. A magyar gazdának minden időszakban vannak kiadásai, de a jelenleg uralkodó külterjes gazdálkodás mellett az évek csak bizonyos szakában bevételei. Ha megadjuk nekik az eszközt a belterjesebb gazdálkodásra, ugy annyi mívelési ágat fog gazdaságába behozni, a mezőgazdaság mellékárait és a mezei iparágakat oly mérvben gyakorolni, hogy minden időben lesz bevétele, melylyel a folyó kiadásokat folytonosan fedezheti, s nem lesz kénytelen, mint ép az imént mondtuk, még álló termését olcsó áruba bocsátani avagy szükséges marhaállományát stb. a legsilányabb áron elkötyavetyélni. A kisbirtokos és földmívelői néposztály a magyar birodalom népességének egy harmadát képezi, ennek legfontosabb érdekeit felkarolni annyit jelent, mint az ország anyagi jólétét elősegíteni, mint összes közigazdasági állapotainkat biztosabb alapokra fektetni. Ez azonban csak ugy lehetséges, ha a jelenkor egyik jelszavát: az önségélyt írjuk zászlónkra és annak segélyével megteremtjük az eszközt, melyre oly nagy szükségünk van.

Aide-toi et Dieu t'aidera! Segíts magadon s az isten is megsegít! egy oly jelszó, melyet nem lehet eléggé ajánlani, mert az önségély elve önerőnk felhasználását s gyakorlását tételezván fel, fokozza erőinket, megadja az önbizalmat, s gyümölcsei saját tevékenységünket jutalmazván meg, fokozzák a tetterőt, a szorgalmat és kitaratást. Erkölcsei tekintetben nincs ennél hathatósabb rugója a haladásnak, és hazánkban kétszerte szükségesebb ez elvnek elfogadása s követése, mert sem az államtól, sem a természetzi erőktől nem várhatunk segélyt.

Az önségély elve legyen nekünk azon fényes csillag, azon tűzoszlop, mely után haladva, mezőgazdasági állapotaink újjászületését lehetővé tehetjük.

Az „önségély“ elve már azért is szükséges, mert, mint hazai nemzetgazdasági tekintélyeink már jóval ezelőtt nyíltan kifejezték, „a hazai kisbirtokos és földmívelői osztály hitelviszonyainak javítására sem a fennálló hitelintézetek nem alkalmasak, sem a számítás keretébe eső hazai tőkék nem elégségesek s a kérdéses baj orvoslására más gyökeres gyógyszert nem képzelhetnek, mint új tőkék képzését apró megtakarítások útján épen azon rétegekben, melyek a segélyt igénylik.“

E jelszó alatt s ez irányban kell országszerte társadalmi uton felkarolnunk azon buzgó hazafiak és tekintélyes nemzetgazdák kezdeményezését, melynek célja a „magyar kisbirtokosok országos földhitelegyesületét“ hozni létre, a kisbirtokosok hitelt országosan szervezni, a kisbirtokos osztályt biztos hitelképességre segíteni s ezáltal nemcsak az uzsora pusztításainak egyszer mindenkorra útját állni, hanem egyszersmind kitűnőleg földmívelésre utalt hazánk mezőgazdasági érdekeit is mindinkább elősegíteni. A kisbirtokosok hitelt országosan szervezésére az ország minden vidékén s lehetőleg minden egyes népesebb községben mezőgazdasági hitel vagy előlegegyletek létesítendők, melyek az öntőkegyűjtés útján csupán önszükségletük kielégítését bírják célul.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye anyagi és szellemi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szög 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, díszbetűt s körzettel ellátott hirdeményekért térmérték szerint, minden centimeter után 3 kr. számmitt tik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

DEÁK FERENCZ

emlékezete.

„Gyász ravatal készül — a nép gyül —
tompá harangszó.

Zug... kong... s árva hazánk bércei visszanyögik...“

Mintha csak e napok számára lettek volna megírva előre a költő e mély gyászt festő szavai.

Egy nagy ravatal az akadémia oszlopcsarokában, ... egy új sir a „herosok” hamvai szomszédságában, ... gyász a középületeken ... a fővek mellett, ... az arcok kifejezéseiben, ... a szívek rejtett mélyén ...

A requiemek fájdalmas zsolosmáinak komor dallama zokog végig a légben, az ország felett ...

Az egész nemzet tudja, érzi, hogy nagy veszteséget szenvedett ...

Deák Ferencz elköltözött közülünk az „atyák” árnyékai közé! ...

S hogy az egész nemzet gyászt ölt érte, ez a legvigasztalóbb a rég fenyegető csapás sujtolása közben, mert amely nemzet meg tudja becsülni a nagyjait életökben, s meg tudja gyászolni halálukban, méltó reá hogy ilyenekkel birjon, hogy azok érte áldozzák föl magokat.

S Deák megérdemli tőlünk a „nagy” nevet.

Mert, ki a „nagy” ember?

Nem az ki csupán önmagának él, s napjainak kényelmessé tételére fordítja minden gondját; nem az kit tehetségének korlátozottsága vagy jellemének önzése csak kis körben készit mozogni; nem az, ki az összehalmozott vagyon nyújtotta csillogással elkápráztatja a tekinteteket, vagy az ősoktól öröklött czimer koronájához néhány új ágat szerez: — de az, ki ezerek — egész nemzetek, — s az emberiség sorsát hordja kebelében, aki agyának minden gondolatát, szívének minden érzelmét a közjólét előmozdítására a közügyek szolgálatára fordítja, ... ki eszméivel világot gyujt kortársainak, s életével példát szolgáltat utódainak.

Ki nagy a tudományban, — ki nagy tettekben, s mindenekfölött ki nagy jellemében ...

S miben volt nagy Deák? ... Mit gyászol benne a nemzet? ...

Nem a politikust, de a nagy hazafit, a nagy törvényhozót, a nagy polgárt.

Mint politikus, mint államférfi felett a történelem a jövő eseményei fognak ítéletet mondani.

S ha ez ítélet az általa alkotott rendszer balsikerei s válságos következményei folytán, ellenében üt is majd egykor ki Klio mérlegén, mi tudunk védelmére felszólalni, s nem tulajdonítunk minden felelősséget neki.

Nem! mert mi jól tudjuk, hogy korszak és egyén nem mindig felelnek meg egymásnak. A mi időnk egy átalakulási, egy kritikus korszak, mely nagy elhatározásokat, nagy erélyt, nagy küzdelmeket követel, s ő egy nyugodt bölcs, egy békés törvényhozó volt, ki más időkben megoldott volna sok feladatot, mi most oldatlan maradt.

Nem! mert ő csupán saját lelke sugallatait követé, saját legjobb meggyőződése szerint jelölt irányt ... a nemzet a hibás, mért hogy nem emelkedett saját java öntudatára, s nem ő szabta meg az irányt vezéreinek.

Nem! merthisz ő kijelenté, hogy műve csak kísérlet, csak tökéletlen kezdet, melyet tovább kell fejleszteni a jövőben, ... azonban tanítványai

meg nem értették a mester szavát, s változtathatlan relevationának tekinték a kimondott ígét.

Mi nem ítéljük el egyedül őt, hogy nagy nevének nyimibusa alatt egy önző, kishitű, vásáros faj került uralomra, a nemzet felett; — mert hisz ő tiszta volt minden szennytől, s midőn a törvényhozás termében felhangzott egy nagy fordulat szükségét érző tanácsa: „kezdjünk egy függetlenebb, józanabb politikát” — nem volt ki meghalgassa.

De hagyjuk ezt most. Ne kövessük azok példáját, kik a gyász megé politikát rejtenek, s a diacsóítással együtt felbresztik a bírálatot is.

Magasztaljuk őt abban a miben valóban nagy volt, s a miben mindnyájan egyetértünk.

Hugó Viktor mondá: „A nagy gondolkodók nagyobbak a nagy hadvezérekénél.”

Mi meg azt mondjuk: A nagy jellemek nagyobbak a nagy politikusoknál!

Deák Ferencznél a politikusknál nagyobb, Deák Ferencz a nagy honpolgár ...

A politika a napok eseményeinek kortársa és kísérője, s egy boldogabb nemzedék talán rég elfeledi a politikát, mely Deák nevéhez van fűzve; ... de az ő jellemnagsága késő századok előtt is változatlan fényben fog ragyogni,

Ha mint államférfiúnak állítjuk magunk elé szobrát, találhatunk azon hiányokat, s „61” és „67” ellentmondó vonásokat véshetnek kifejezőbe: ... ámde polgárerényeiben szemlélve, phidiaszi fenséges műremekként marad ő megőrizve az utódoknak, a nemzet „halhatatlanjainak” pantheonjában.

Igen! bölcs volt ő mint törvényhozó ...

Igaz és hü mint hazafi ...

Tiszta és páratlan minden erényben, mint polgár ...

Ezért ölt érte gyászt a külföld, — az uralkodó pár, — s mindenekfölött nemzete.

Minden magyarnak osztoznia kell a gyászban!

Mindnyájan adóssai vagyunk nagyon sokkal!

Ő nem vett ki díjából semmit míg élt ... adjuk ki most mind mit megérdemelt.

Tegyük le sirjára a többi koszoruk mellé mi is a koszorut, melyet az örökös „hála”, „elismerés” és „emlékezet” hervadhatlan virágaiból kötünk számára.

HORNYAY KÁLMÁN.

A kisbirtokosok hitelegylete.

Hiába igyekezett mostanáig a magyar kisbirtokos saját jövőjének biztosítása, a hazai, mezei gazdasági állapotok emelése, valamint az államnak iránta fokozódott igényeinek megfelelőleg, adózi erejének növelése céljából új alapokra fektetni gazdaságát, mikor a mindezeket feltételező belterjes gazdasági rendszer behozatalára a szükséges eszközt — értjük a pénzerőt — meg nem kaphatta. Hiába kopogott bármely hazai bank vagy egyéb pénzintézetnél, mert kölcsönkérvényével együtt a kicsinylés látható kifejezésével lett elutasítva.

Egy intézet sincs a magyar birodalomban, mely a kisbirtokosokat egyes termelési ágak fokozására serkentené, s a pillanatnyi megszorulás esetében rajtuk segítene. Más államokban, hol a reálhitel szerepe van, az ily esetekben az ugynevezett „crédit agricole” roppant hasznára van a gazda közönségnek, mert ellátja azt egyes termelési ágak megkezdéséhez vagy folytatásához szükséges előlegekkel, melyeket aztán a nagyobb övedelemből könnyen vissza fizethet.

Hazánkban — kiki tapasztalhatta — a mezei gazdák legfőképp a nyári időszakban, amikor már nincs mit eladniok, jutnak a leggyakrabban pénzzavarba. A jövő termés reményeivel állnak szemben, de nem képesek a folyó kiadásokat viselni s a még szükséges megmunkáltatást elvégezteni. Ilyenkor olcsó hitel, ugynevezett avance-ok, könnyen segíthetnének rajtuk s nem kellene még álló terméseiket lekötöniök vagy olcsón eladniok. A magyar gazdának minden időszakban vannak kiadásai, de a jelenleg uralkodó külterjes gazdálkodás mellett az évek csak bizonyos szakában bevételei. Ha megadjuk nekik az eszközt a belterjesebb gazdálkodásra, ugy annyi mivelési ágot fog gazdaságába behozni, a mezőgazdaság mellékárait és a mezei iparágakat oly mérvben gyakorolni, hogy minden időben lesz bevétele, melylyel a folyó kiadásokat folytonosan fedezheti, s nem lesz kénytelen, mint ép az imént mondtuk, még álló termését olcsó áruba bocsátani avagy szükséges marhaállományát stb. a legsilányabb áron elkötyavetyélni. A kisbirtokos és földmivelői néposztály a magyar birodalom népességének egy harmadát képezi, ennek legfontosabb érdekeit felkarolni annyit jelent, mint az ország anyagi jólétét elősegíteni, mint összes közigazdasági állapotainkat biztosabb alapokra fektetni. Ez azonban csak ugy lehetséges, ha a jelenkor egyik jelszavát: az önségélyt írjuk zászlónkra és annak segítségével megteremtjük az eszközt, melyre oly nagy szükségünk van.

Aide-toi et Dieu t'aidera! Segits magadon s az isten is megsegít! egy oly jelszó, melyet nem lehet eléggé ajánlani, mert az önségély elve önerőnk felhasználását s gyakorlását tétélezvén fel, fokozza erőnket, megadja az önbizalmat, s gyümölcsei saját tevékenységünket jutalmazván meg, fokozzák a tetterőt, a szorgalmat és kitaratást. Erkölesi tekintetben nincs ennél hathatósabb rugója a haladásnak, és hazánkban kétszerte szükségesebb ez elvnek elfogadása s követése, mert sem az államtól, sem a természeti erőktől nem várhatunk segélyt.

Az önségély elve legyen nekünk azon fényes csillag, azon tűzszlop, mely után haladva, mezőgazdasági állapotaink ujászületését lehetővé tethetjük.

Az „önségély” elve már azért is szükséges, mert, mint hazai nemzetgazdasági tekintélyeink már jóval ezelőtt nyíltan kifejezték, „a hazai kisbirtokos és földmivelői osztály hitelviszonyaink javítására sem a fennálló hitelintézetek nem alkalmasak, sem a számítás keretébe eső hazai tőkék nem elégségesek s a kérdéses baj orvoslására más gyökeres gyógyszer nem képzhetetnek, mint új tőkék képzését apró megtakarítások útján épen azon rétegekben, melyek a segélyt igénylik.”

E jelszó alatt s ez irányban kell országszerte társadalmi uton felkarolnunk azon buzgó hazafiak és tekintélyes nemzetgazdák kezdeményezését, melynek célja a „magyar kisbirtokosok országos földhitelegyesületét” hozni létre, a kisbirtokos hitelt országosan szervezni, a kisbirtokos osztályt biztos hitelképességre segíteni s ezáltal nemcsak az uzsora pusztításainak egyszer mindenkorra utját állni, hanem egyszersmind kitűzőleg földmivelésre utalt hazánk mezőgazdasági érdekeit is mindinkább elősegíteni. A kisbirtokos hitelt országos szervezésére az ország minden vidékén s lehetőleg minden egyes népesebb községben mezőgazdasági hitel vagy előlegegyuletek létesítendők, melyek az öntőkegyűjtés útján csupán önszükségletük kielégítését birják célul.

A tervbe vett intézet, a nyereszkesedési cél kizárásával, igen jótékony hatással bírna összes földmivelésünkre s valódi szükségletet pótolna, melyet továbbra is visszautasítani magunktól önmorlásunk nélkül nem lehet.

Nagy missio vár ez intézetre és helyesen fogják fel mindazok hazafiai kötelességüket, valamint a közjó feltételeit, kik annak megteremtéséhez erkölcsi és pénzületi erővel járulni készek.

Az eszme nem új s nem egészen ismeretlen, pártfogókba sem szenved hiányt s csak az kívánatik meg, hogy országszerte ismerni tanulják és megvalósítani siessenek.

—Vége.—

A „s.-a.-njehelyi önkéntes tűzoltó-egylet” 1876. évi január 6-án tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

Az „önkéntes tűzoltó egylet” ezen közgyűlésen rendes és rendkívüli tagok a szövegre kerülendő tárgyak fontosságának szemellett tartása mellett tekintélyes szép számmal, jelenlétben meg, mindenekelőtt Mezőssy Menyhért ur, mint az egylet volt elnöke az összes tisztikar és parancsnokság nevében is hivataláról leköszönvén, s a közgyűlés vezetésére az alapszabályok 16. §-a értelmében közkívánsággal, jelen volt Bárczy József ur elnökül, jegyzőkönyv vezetésére alulírott kérték föl.

Ezek után, mielőtt az alapszabályok 18. §-a értelmében az új tisztviselők választása megejtett volna: az alapszabályok 19. §-a szerint a választmányi tagok közül három alapító illetve pártoló, s ugyancsak három működő tag kisorsoltattak. Az előbbieket közül a kisorsolás érte: Stuller Antal, Jelenek Ádám és Nyomárkay Károly, a működő tagok közül: Suján József, Szentgyörgyi Vilmos és Wolf Dávid urakat.

Mint hogy pedig Bettelheim Markus szintén működő választmányi tag időközben az egylet kebeléből a várost elhagyva kilépett, helyette egy új választmányi tag megválasztása gyűlésileg elhatározottat.

A választásokra nézve megejtett szavazás, következő eredménnyel folyt le:

Elnökül: Mezőssy Menyhért választott meg 36 szavazattal. 19 szavazatot kapott Szakácsy József ellenében.

Pártoló tagok közül a választmányba: Viczmányi Ödön 39., Stuller Antal 42., Jelenek Ádám 47 szavazattal, működő tagok közül pedig: Suján József 45., Wolf Dávid 30., Szentgyörgyi Vilmos 26., Lefkó Ignác 22 szavazattal lettek megválasztva.

Az egylet főparancsnokául: Meczner Gyula, alparancsnokul: Dókus Gyula és ifj. Farkas Lajos felkiáltással, egyhangulag; újra.

Szavazás utján mászó parancsnokká: Székely Imre: szivattyus parancsnokká: Éryva Kálmán, rendfentartási parancsnokká: Stich Lajos, vízmesterré: Fuchsz I. szintén egyhangulag újra megválasztattak.

TÁRCZA.

Az aczél-üvegről.

Az edzett aczél-üveg (De la Bastie találmánya). — Ki ne ismerné azt a régészeti physikai kísérletet, mely abból áll, hogy egy kolonc olvasztott üveget hirtelen hideg vízbe vetnek. A vízbe hullott üvegtömeg tüstént szanaszét pereg benne, kisebb-nagyobb gyöngyökben; mint a sima padlatra kilocsant kéneső, és mindenik üvegrészecske mialattigen gyorsan lehül és megszilárdul, többé-kevésbé hosszúkás körtealakot vesz fel, melynek száravége többnyire finomra kihuzott csúcsban végződik. Ezek az úgy, nevezett „batávi könyek” — Ha az ilyen üvegcsapot el akarjuk törni, jókorákat üthetünk az oldalára anélkül, hogy csak legkisebb csorba esnék rajta; de ha a kinyulott végét leroppantjuk tüstént porrá hull szét az egész. — A „bolognai üveg” néven ismeretes kis palaczkokat szintén igen gyorsan hűtik le, a hűtő kemence mellőzésével; ennek következtében apró repedések támadnak benne; s ámbár tompa szerszámmal erre is jókorákat lehet ráütni anélkül, hogy eltörnék, de ha valami keményebb fajta éles, csúcsos kövecskét például egy kis kvarczdarabot ejtenek belé, hogy csak kissé megkarcolja, az izmos üvegcske azonnal szétpattan, vastag feneke egy szempillantás alatt kiesik.

Hasonló tüneményen alapszik az aczél edzése is; mikor a tüzes vasat hirtelen hideg vízbe dugják, a melyben gyorsan lehül, keménysége jóval

Szavazás utján. Reichard Bernáth: fő- Hercz Armin alszertárnokká lettek.

Az egylet építészeül: Lang Nándor, fő- és orvosukul; dr. Schön Vilmos és dr. Deutsch Ferenc választottak meg. Ügyvédül Izsépy István Pekáry Gyula ellenében.

I-ső titkári tisztségében: Hornyay Kálmán, a II-dikban Kretovics József egyhangulag megválasztottak.

Az I-ső segédtszti állomásra ujjal megválasztott Szentgyörgyi Vilmos, míg II-od segédtsztiül: Farkas Dezső 42 szavazattal lett megválasztva. A pénztárnokság 25 szótöbbséggel Stich Lajosra ruháztott.

A választások után azon kérdés merült fel: vajjon a mászó-szivattyus stb. osztályparancsnokok választassanak-e? erre nézve jelen közgyűlés, a legközelebbi rendkívüli közgyűlés határozatára utalt, s ama határozat mellett maradt meg jövőre is, sőt az ott hozott határozatok által az alapszabályokban tett módosításokat közgyűlés magáévá téve: megerősítést véget a minisztériumhoz felterjeszteni határozta.

Olvastattat ezután Hornyay Kálmán titkári jelentése a lefolyt 1875. évről, mely jelentése az egylet történeti múltját, annak küzdelmeit, s minden, fejlődését elősegítő avagy hátráltató episodokat vázlatosan föltárva, többek közt 1876. évi költségvetést is bemutatja, mely a közgyűlés által elfogadtatván, a tudomásul vett titkári jelentés az összes számadásokkal a már megválasztott 3 tagból álló számvizsgáló bizottságnak adatott ki.

A titkári jelentésben felsorolva lévén azon számtalan jótétemények, melyeket az egylet ugyegek, mint testületek részéről gyakrabban tapasztalt: a jelentésben indokolt, kívánsághoz képest, a városi képviselő testület s hatóság és Hg. Vindischgräcz Lajos tábornoknak írásbeli s minden az egylet virágzását szívében hordozó pártfogónak jegyzőkönyvi elismerést adni, a közgyűlés határozatilag kimondotta.

Az ünnepélyes elismerő nyilatkozatok szerkesztésével s annak kézbesítésével az ülést vezető einök s alulírott bizattak meg.

Szövegre került továbbá azon körülmény, miszerint Meczner Gyula főparancsnok orsz. képviselői állásánál fogva a legtöbbször távol lenni kényyszerülvén, kívánatos sőt czélszerűnek tűnik fel az egylet érdekében, hogy eltávozásakor mindannyiszor helyettesítéséről gondoskodják. Ennek folytán határozatba ment, hogy a főparancsnok eltávozásakor saját felelőségére az alparancsnokok közül bármelyiket mindannyiszor helyettesítse, s erről az egylet esetenként értesítse.

Ezekután az országos központi tűzoltó egylethez kiképeztetés végett Székely Imre mászó-parancsnok felküldése határozottat, s miután nevezett takarékpénztári hivatalnok, szabadságoltatásának kieszközölése az egyleti elnökségre lett bízva.

Végül Hornyay Kálmán egyleti titkárnak, mint ki az egylet tagjait egyenként és összesen elismerőleg üdvözölte jelentésében, kifejtett tevékenységéért a közgyűlés szintén jegyzőkönyvi elismerést szavazott.

Kelt mint fent.

IZSÉPY ISTVÁN.
közgyűlési jegyző.

öregbedik; csak hogy azután a törekenysége is annál inkább fokozódik. De ha az aczelat nem vízben, hanem olajban edzik, akkor csaknem egészen megmenekül attól a törekenységtől, melyet a vízben hűtés által szerzett volna.

Az edzés e különböző hatásainak tanulmányozása vezette De la Bastie Alfredet (Richmontban, Pont-d'Ais mellett, Franciaországban) arra a találmányra, melyet ezuttal fogunk megismertetni.

Nem csekélyebb dologról van szó, mint az edzett üvegről; olyan üvegről, a mely rugalmas, nem olyan merev, és távolról sem oly törekeny, mint a mai napig ismeretes üvegek. Hanem jóformán eltörhetetlen, a mely hivatva van rá, hogy maholnap meghazudtolja azt a mindennapi közmondást: „Szerencse mint az üvegpohár, könnyen eltörik.” Nem csoda ha máris közbeszéd tárgyat képezi.

A közönséges üveg törekenységét részecskéinek csekély összetartó ereje okozza; ha tehát a részecskéket szorossabban egymáshoz tudnók illeszteni, s ezzel az anyagot tömöttebbé tenni, akkor az ellentálló képessége is okvetlenül uővekednék. Összesajtolás utján azonban ezt nem lehet elérni, még akkor sem, ha az üveget még lágy állapotban sajtolják. De la Bastie tehát az aczélédzés módjára próbálta meg az üveget tömörebbé, tartósabbá tenni, és pedig a legjobb sikerrel.

Edzett üvegenek csakugyan igen nagy az ellentálló képessége; mintegy ötvenszer akkora, mint a közönséges üvegé. De lássuk részletesebben is különös tulajdonságait.

Lássuk elsőben is: miben különbözik a De la Bastie edzése módja a batávi könyek lehűtésétől meg az aczél edzésétől? Alapjában véve, az elv ugyanaz; csak hogy módosítva. A jó erős üve-

A zab, a kereskedelemben.

A budapesti áru és értéktőzsde bizottsága ujjonnan megállapított tőzsdei szokásaink (Usance) 57 §-a szerint oly zab nem szállítható, mely kell leg nem rostáltatott és szám szerint több mint 80 keveréket (üszköt, rozst, bükkönnyt, babot, konkolyt és másféle idegen tárgyakat) tartalmaz. Holott eddig a zab a tőzsdei forgalomban — kellő rostálás nélkül is el volt fogadandó.

A tőzsdei szokások e rézbeli módosítására, más okok mellett, különösen azon tapasztalati tény is indította a bizottmányt, mely szerint oly esztendőben, különösen pedig a múlt 1874-ik évben a midőn részint a hazai bő termés, részint a kedvező üzleti helyzet és a külföldön uralkodó házánkra nézve kedvező árak következtében nagyobb mérvű zab kivitel lehetséges volt volna; dacára ezen kedvező körülményeknek. a hazánkbeli zabnak helytelen rossz kezelése és a kellő rostálás elmulasztása miatt a lehetőnél sokkal csekélyebb volt a zab kivitel és a magyarországi zab minőségének, ezen hiánya miatt, a német és francia országai piacokon más országbeli, kellőleg rostált és így jobb minőségű termény által kiszorítottván, nem értékesíthetett és így még jelenleg is a múlt évi termésből nagyobb zab mennyiségek hevernek eladatlanul a raktárakban.

Ez által pedig hazánk anyagilag, nemzetgazdasági tekintetben, tetemes kárt szenvedett.

Ezen hátrányok megszüntetése végett, az ország anyagi gyarapodása és a hazai kereskedelem érdekében üdvösnek mutatkozott tehát a tőzsdei szokásoknak főntebbi módosítása, a mely által azt is reményli a bizottmány elérni, hogy a kereskedők és termelők közötti gyakori érintkezés következtében a kereskedelem igényeinek fokozódása egyszersmind a termelésnek, illetőleg a zab kezelésének javulását fogja maga után vonni, a mely cél már elérített a buzára nézve az által, hogy az eddigelg fenállott tőzsdei szokásokba megállapításukkor, a buza minőségére nézve megfelelő szabványok vétettek föl.

Mint hogy pedig hazánk főbb zabtermelő vidékein, még jelenleg is fennáll az a szokás, hogy a zabot egészen rostálatlan állapotban adják el; és mint hogy ezen vidékeken több, kevesebb zab eladási és szállítási ügylet szokott a tőzsdei szokásokra való hivatkozás mellett megkötetni, és így a főntebb kiemelt új szabvány figyelembe nem tartása esetében, egy felől az illető kereskedők (vevők) a zabnak nem usance-szerű állapotban szállítása által, másfelől pedig a termelők (eladók) az ennek következtében esetleg fizetendő kártérítések és árkülömbözetek által vallanának kárt, figyelmesztek a termelő és kereskedő közönség a tőzsdei jog szokásoknak fent emittett azon új intézkedésére, mely szerint a tőzsdei forgalomban, vagyis a tőzsdei szokásokra való hivatkozás mellett létrejött ügyleteknel az 1876. évi aratástól fogva, és ezen aratáskor már csak azon zab lesz szállítható és átadandó, mely a fentebiek szerint kellőleg van meg rostálva.

K. I. K.

get, melytől azt kívánják, hogy mind a melegnek mind az ütközésnek mentől jobban ellentálljon, már most is is igen lassan szokták lehűteni, hogy a részecskének idejük legyen annál tömörebben és tökéletesebben egymásmellé sorakozniok. De la Bastie ezt a lehűtést valóságos edzésé módosította. Az első lehűtés után az üveget újra megizzasztja: igen nagy hőmérsékletű térbe helyezi, hogy ismét meglágyuljon. Egy különös előkészület megengedi, hogy a munkába vett tárgyak ebben az olvadó állapotban maradjanak, a nélkül, hogy alakjuk megváltozzék. Az edzésre használt folyadék többé-kevésbé kevert; különböző termények elegye, melyeknek egymáshoz való aránya esetről-esetre változik: vannak benne éghető anyagok is, mint olajok, zsírok, gyanták és bitumenes anyagok, a melyeket sokkal nagyobb hőfokúvá lehet hevíteni, mint a víz forrponjtja. (Hogy lehet-e fémekeket is használni, a mennyiben az üvegre chemiailag nem hatnak, azt egyelőre még nem tudni.) E folyadékot már a használat előtt igen magas hőmérsékbe helyezik és különös előkészületek által megakadályozzák, hogy a benne levő gyűlékony anyagok tüzet fogjanak. Bastie az edző fürdő hőmérsékét nem árulja el, csak azt mondja, hogy igen forrónak kell lennie, és hogy mentől nagyobb a fürdő hőmérséke, a részecskének annál tömörebben sorakoznak egymás mellé Szerkesztett különféle kemenczék is, a melyeknek az izzító terök közvetlen összeköttetésben van a befedett edző fürdővel. Ha a tárgyak már eléggé izzók, akkor egy lejtőn az edzőbe csuszatják le; és pedig a nagyobb és vastagabb falu tárgyakat akkor, he már lágyulni kezdenek; a kisebbeket, ha vörös izzók. Az edző fenekén homokréteg vagy finom drótháló van, hogy a belecususzsanó tárgyakon valahogy csorba ne essék. Üvegtáblák készi-

III

A

Nemze

a gyász iste egyháznál emlitenünk, küldöttsegil vezetességre sem fog iri zottmány e meghívást Ujhelyben megbebizott határozatké volabb eső ségileg rész Zemplémből telet megá lévelük is v már el nem sük elmulá

Deál

életéről, u nem lehet tanulságos vajjon mi magyar ne inkább, va kezeteről s vajjon mi két tekint intezet egy zott, mely szentelve, kiállítására szellemi r került me forrásokból Deák Fer de állandó E mű rov nyolczadré szines bor oldait meg hóban fog Ferenc e momentuo sebb besz rajzát, mi két, mint — életén elhalálozá nyilatkozá lének leir kal; — adatokat művészi arczképe, utolsó év radt ere

tésekor a edzőbe v látszik, csaknem tie eljá tehát, az dék köz zésénél.

Eff neveztes bal tett dologról. etin de értekezé jókora ü forraltnu nagyságy zönséges sulyt ejt egy mé tőrte, m össze, magassá varban üvegből alatt sz az edzet állott a sitett üv tették

Ha egyebütt voltak. masarok össze. nek, n

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A központ és megyéből.

Nemzetünk nagy halottja, Deák Ferenczért a gyász isteni-tiszteletek városunkban is valamennyi egyháznál megtartattak. Sajnosan kell azonban föl-emlitenünk, miszerint Zemplénmegye a temetésen küldöttségileg képviselve nem volt, miáltal olyan nevezetességre tett szert, melyet tőlünk bizonyára senki sem fog irigyelni. Tagadhatlan, hogy a megyei bizottság egybehívására nem volt idő, azonban a meghívást mégis kikellett volna bocsátani, miután Ujhelyben magában és közeli környékén van annyi megyebizottsági tag, hogy megjelenése által a gyűlést határozatképesé teheti. Az ország központjától távolabb eső megyék csaknem mindegyike küldöttségileg részt vett a fejedelmi temetés ünnepélyében; Zemplénből sem hiányoztak egyesek, kik a végtisztelt megadására fölzarándokoltak, s bár megbízólevelük is volt a megye alispánjától, mint küldöttség már el nem fogadtattak, miután előleges bejelentésük elmulasztott.

Deák Ferencz emlékezete. Ha Deák Ferencz életéről, mely az ország előtt nyitott könyv vala, nem lehetne aránylag rövid idő alatt is közérdeku, tanulságos s állandó becsü munkát szerkeszteni: vajjon mi lenne az, amiről egyáltalában lehet? Ha a magyar nemzet, melynek nem tudjuk, atyja volt-e inkább, vagy legmértőbb fia, — e nagy ember emlékeztéről szóló könyv iránt se mutatna érdeklődést: vajjon mi lehetne az, ami egyáltalán érdekelheti. E két tekintetből vezetve Deutsch M. féle művészeti intézet egy oly emlékkönyv kiadására vállalkozott, mely nemcsak nagy hazánkfa emlékének lenne szentelve, de e nagy emlékhöz úgy tartalmára, mint kiállítására nézve is a lehetőleg méltó legyen. A műszellemi részének kiállítására legjelesebb írókat sikerült megnyerni, kik a rendelkezésükre álló gazdag forrásokból bizonynyal oly művet szerkesztenek, mely Deák Ferencz emlékéhez méltó s nem napi értékű, de állandó becsü irodalmi emléklapot fog képezni. E mű rövid időn a legdiszesebb kiállításban, magas nyolczadrát alakban, finom chamois velimpapíron és színes borítékkal, arany nyomással, legkevesebb 200 oldal meghaladó tartalommal legfeljebb még február hóban fog megjelenni. Tartalmából kiemeljük Deák Ferencz életrajzát, fejezetekben tárgyalva, életének momentumozusabb szakaszai szerint; némely nevezetesebb beszédeit pragmatikus bevezetéssel; jellemrajzát, mint emberét, mint államférfiét, mint szónokét, mint hazafiét, egész utolsó nyilvános fölépéseig; — életének utolsó idejét, betegségének fejlődését, elhalálózását; — hazai, osztrák és más külföldi lapok nyilatkozatait ez alkalomból; — végtisztességtelének leírását, mindezeket a nevezetesebb okmányokkal; — egyes jellemvonásait feltűnő érdekesebb adatokat életéből, költeményeket stb. stb. A műhöz művészi kivitelű képek lesznek csatolva, nevezetesen arcképe, kehídi lakása, azon szoba rajza, melyben utolsó évét töltte és amelyben elhunyt, az utána maradt ereklyék rajzai, egy levelének autogramma,

tésekor az izzító fenekét annyira emelik, hogy az edzőbe vezető lejtővel épen egy vonalba essék. Ugy látszik, hogy a Bastie szerkesztette kemenczék csaknem oly fontosak, mint maga az eljárás. Bastie eljárásánál a hőmérsékletbeli különbség tehát, az újra megizzított üveg meg az edző folyadék között, sokkal csekélyebb, mint az aczél edzésénél.

Efféle módon edzve, az üveg felveszi ama neveztes új tulajdonságokat. Néhány minta darabban tett kísérlet még bővebb felvilágosítást ad a dologról. De Lubac a maga kísérleteit a „Bulletin de la Société d'encouragement“ ben írta le, s értekezésében a többek közt ezt mondja: „Egy jókora üveghenger-pohár széntüzre tétetett, s vizet forraltnak benne. Kiállotta a próbát. — Egyforma nagyságu üveglemezeket vettünk elő; az egyik közönséges, a másik edzett üvegből való; 100 gramos súlyt ejtettünk le rájuk; a közönséges üveget az egy méter magasságból ráejtett 100 gramos összetörte, míg az edzett üveglemez csak akkor tört össze, mikor a 100 gramos súly negyedfél méter magasságból esett rá. — A pont-d'aini pályaudvarban tett kísérletek közt például a közönséges üvegből metszett hosszukás lemez 24 másodperc alatt szétpattant lámpa-láng hevénél kitéve, míg az edzett üvegből való lemez a vörös izzásig ellent állott a láng melegének, s mikor az így megtűszített üveget hideg vízbe mártották és ismét a lángba tették — teljesen sértetlen maradt.

Hasonló és még több efféle kísérleteket tettek egyebütt is; az eredmények mindenütt kielégítőek voltak. Megpróbálták, például, egy óraüveget csizmasarokkal összegázolni; csak nagynehezen tört össze. De nem csupán az összekocczásnak ütéseinek, nyomásnak meg a hőség hatásának szegül

utolsó iratának utánzata, a gyászmenet stb. Előfizetési ár: 2 frt. Szétküldési ár 10 kr. Bolti ár 3 frt. — Lövy Adolf könyvkereskedő.

Dr. Fedák István. — ki a szem- és fülgyógyászat tanulmányozása végett huzamosabban Budapestben tartózkodott. — közelebb visszatért városunkba, hogy tanulmányait az érintett bajokban szenvedők javára fordíthassa. Dr. Fedák urban e szerint városunk egy szakférfival ismét gyarapodott.

Halálozások. Kun Dániel Sárospatakon 68; Mádon pedig id. Bukovszky Ferdinánd 66 éves korukban elhunytak. Béke hamvaikra!

Meghívás. A homonnai önkéntes tűzoltó-egylet által folyó 1876. évi februárhó 19-ik napján a helybeli nagy vendéglő termében alaptökéjének gyarapítására rendezendő és sorsjátékkal egybekötött tánczvigalomra. Ujfalussy Mihály, választ. elnök, Szerviczky Ödön, főparancsnok. Kezdeté 9 órakor. Belépti díj: családjegy 3 frt, személgegy 1 frt, egy darab sorsjegy ára 30 kr. Felkérétnék egyszersmind a t. cz. hölgyek nyerepménytárgyak beküldésére. A nyerepménytárgyak Ambrózy Antal rendező taghoz Homonnára küldendők. Felülírtetések köszönettel vétetnek és hírlapilag nyugtáztatnak. Belépti- és sorsjegyek Silberger Mór ur kereskedésében es este a pénztárnál kaphatók.

Meghívás. A sárospataki főiskolai ifjuság 1876. év februárhó 19-én Sárospatakon a városház termében Mányi Lajos zenekara közreműködésével az „ifjusági betegsegélyző-egylet“ javára tánczvigalmat tartand. — A rendezőség. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók Morvay József ur kereskedésében, este pedig a pénztárnál. Belépti díj 1 frt. o. é. Kegyes adományok a jótékonycélra köszönettel fogad s hírlapilag nyugtázz Czeglédy Elek, alelnök.

*** Betörés.** Weinstein Abraham zálogházába kedden estn tolvajok törtek be s több értékes zálogtárgyakat vittek el. Midőn a tolvajlás elkövetett: legfeljebb 7 óra volt. Jókora hozzá fogtak! A tetteseknek még eddig nem jöttek nyomukra. Bajos is az.

*** Dicsőemlékü hazánkfa:** Deák Ferencz temetésére — az országos gyászban ténylegesen résztvevők — többen mentek városunkból is Budapestre.

*** Műkedvelői előadás.** Gálszecsben f. hó 5-én „Sziget a szárazon“ és „Chasse croise“ kedvelt vígjátékok lettek volna előadandók az ott rendszerített állandó műkedvelő-társaság által; — az országos gyász miatt azonban e hó 12-ére halasztották az előadást. A szereplők a nők közül: Császárné Boriska, Császárné Teréz, Nemessányi Emma, és O. t. utai Matild kisasszonyok; a férfiak közül: Valkó Mándor, Karsa Bulcsu, Sárkány Farkas, Klein Ignác, Stuller Antal, Nagy Ignác és ifj. Császárné Pál urak. Az előadás tiszta jövedelme programu szerint jótékony — de meg nem nevezett célra fog fordíttatni. Látva megynék kisebb városaikban a társas életnek sokkal vonzóbb képét, látva a korszerű eszmék diadalát, a tevékenységet, a művészetek iránti vonzalmat: valóban sajnos a tudat, hogy ez itt a központban, honnan — mint a sziv az egész testbe — kellene kifelé is életerőt, vért önteni: — éppenséggel nincs akként. De hát tessék kitalálni: mi ennek az oka? Ennek az oka? .. Jobb arról hallgatni! —

ellene ez az üveg, hanem van bizonyos rugalmassága is; a kissé hosszabb és elég vékony lemezt könnyedén ívvé lehet hajlítani.

Számos más példát is idéznek még az „edzett üveg“ előnyére, de tettek ellene kifogásokat is.

Némelyek azt vitatták, hogy ha az edzett üveget hegyes gyémánttal megkarcolják, ép úgy szétporlik, mint a batávi könyök. vagy szétpattan mint a bolognai palaczk. A „Revue Scientifique“ tudósítója azt mondja, hogy ez tulság; mert ezt se a német, se a franciaországi kísérletek nem bizonyították be. Azt is mondták, hogy távolról sem oly szép, oly áttetsző, mint az eddigi közönséges üveg; továbbá, hogy nem lehet oly szép egyenletes lemezekké kinyújtani, mint a közönséges üveget. Erre azzal válaszol, hogy az edzett üveg ugyszólván még csak most születt és kétségtelen, hogy tökéletesítésére fognak módokat találni. Felvetették ellene, hogy sokkal drágább a közönséges üvegnél, és ez csakugyan nyomatékos ellenvetés. De remélhető, hogy drágasága nem fog valami soká tartani. Most ugyan a feltaláló készítés-jogát szabadalmak biztosítják. mind Franciaországban, mind a többi államokban; de ha ez a szabadalom lejár, akkorra aligha lesz drágább a régi üvegnél. — Franciaországban különben az edzett üveget már gyárilag készítik.

De la Bastie találmányának alig hogy hire futott, azonnal akadtak utánczó, a kik a tiprott nyomon utána indultak, és pedig úgy látszik, nem csekély sikerrel. Buzgó kísérletezők vetették magukat az érdekes dologra, hogy kisűssék miben rejlik a titok. Stahl F. M., a meteorológiai műszerkészítő részvény-társaság igazgatója Berlinben, volt

* **Freisinger Fülöp** — állítólag — bécsi kántor tartott nálunk kedden és szerdán dalkarával előadásokat. Akik tanúi voltak az előadásoknak: elismerőleg nyilatkoznak azokról. Mi csak annyit tudunk az egészről, hogy — németül folyt.

* **Gyilkos nő.** Megyénkben a bfinkronikákhoz — bátran állíthatjuk — hogy a legtöbb adatot szolgáltatja Monok és vidéke, a megye e részében fordulván elő leggyakrabban gyilkosságok. Monokon történt a következő is: Január 7-én R. Kovács János a korcsmából, hol bőven ivott, hazamenvén, feleségével összeczivódott s ittas állapotjában lefelelt. A nő, aki férjével nem szívesen túrt, azon gondolatra jött, hogy alvó férjét meggyilkolja. A gonosz szándék ténynye is valósult. A nő t. i. egy baltával alvó férjére rohant s annak nyakát veszélyesen megsebzé. A férfi föleszmélve fel akart emelkedni, azonban fekhelyére visszahanyatlott. Ekkor a dühödő nő mintegy 6—7 baltavágást mért a férfi fejére, minek folytán az szörnyet — halt. Midőn a nő éppen rettetesen mütétét végzé: lépett be a szobába leánya: a 18 éves Erzs, ki atyja meggyilkolását rémület nézte végig. A katastrofa végével 16 éves fia, János is a szobába jött. Ekkor a férjgyilkos, leánya és fia segítségével a hullát egy fedetlen szobába helyezte el, szalmával befodta; harmadnapra aztán, midőn a hullát kemény hidegben jól megdermedt — a végnomok eltisztítása után — a falu másik végén ugyancsak leánya és fia segítségével éjnek idején szánkán szállítva egy kutba vetette; hátramaradt ruháit pedig a kuttól mintegy 500 lépésnyire egy árok partján szétszóratta, hogy azon gyanu valószínűsítse, miszerint férjét ismeretlen tettesek gyilkolták meg. Ezen hajtató eset akként jött napfényre, hogy a kutra hajtott szarvasmarhák a kut vizéből, melyben a hullát volt — nem akartak inni, s mintha vést sejteneinek, kezdtek bogni. Ez feltűnést okozván, a kut vizét megvizsgáltatott, s R. Kovács Gábor öszeronesolt holttestét találták abban. A gyilkos nő vallomásaiban a gyilkosság okául pusztán férjének iránta való rossz bánásmódját adja, s kegyetlen tettét azért követte el, hogy attól megszabaduljon. Most leánya és fiával együtt a fenytő törvényének előtt áll.

Kuriozum. Hol, hol nem? ez nem sokat tartozik a dologra — bálozott a tűzvérű fiatalok. Járt a quadrille, a walter, a polka, annak rendje és módja szerint — amint dnak is. Huzta a cigány, csak úgy reszkettek belé a falak. Dejszen farsangban így szokás az! Hajrá! egy polkát! A zenészek rákezdik az u. n. tűzoltó-polkát. Folyik a tánc: kiki riszálja — ahogy lehet. „Tűz van!“ kurjant egyszerre jó nagyot a zenekar. Ucczu! vesd el magad! — tánczos, tánczosné majdnem nyakát törí valamennyi: úgy rohan kifelé; egy bábeli összevisszaság, egy idetlen chaosz áll be. A zenészek kacagnak, hogy csak úgy düled belé a szemök. Végre aztán kisül, hogy nincs tűz, csak a zenészeknek kell azt a tűzoltó-polkában kiáltaniok; mert hát úgy kívánja azt a compositio. — Hanem azért egy pár „makkverőbb“ tánczos mégis odamordta: hogy „erre-amarra, apátokat tegyetek bolondokká!“ — Azután — „hadd szólják hát az a csöndes!“ (Beküldetett.)

az első a ki, mint állítják, olyan üveget készítet, mely a Bastie-félével minden tekintetben kiállja a versenyt. Bécsben Bauer tanár saját vegytani laboratoriumában készítet edzett üveget, mely az ütésnek és a hőnek derekasan ellentáll. Bauer a maga módszerét így adja elő; Közönséges üveget, k. b. 500—600 foku vörös izzó mérsékletben meglágyít, azután gyorsan 400 foku paraffinba mártja s végül lassankint 40 fokig hűti le.

De kérdjük már most, mire lehet majd használni az edzett üveget? Kétségtelenül igen sokféle alkalmazása lesz. Csak egyet kettőt említve: műtermek és más széles csarnokok befödésére, a melyekbe felülről akarnak világot vezetni, nálánál alkalmatosabb anyag nem is képzelhető; továbbá, minthogy a tűzet jól megállja, természetesen csakhamar konyhai edényeket is fognak belőle készíteni, a mi egészség, tisztasági és gazdasági szempontból egyaránt kívánatos: mert hogy olcsóbb lesz az öntött vas- és különösen a rézedénynél, és főleg egészségi szempontból előnyösebb a réznél, az jóformán kétséget sem szenved. S talán nincs messze az az idő sem, mikor majd az üveg-fazekas- és más efféle művészetek a legnagyobb sikerrel fogják alkalmazni. Ablakainkat nem fogja kettő beverni a jég-eső és lámpánk üvege nem lesz minden pillanatban kitéve az elpattanásnak. Szóval, ha a további tökéletesítések után el fogják majd érni, hogy az edzett üveg is olyan szép lesz, mint a mai napság használatos legfinomabb üvegek, könnyen be lehet látni, mily forradalmi fog keresztül menni az üveg-ipar, és mily roppant haladást fog tehetni rövid néhány év alatt

P. Gy.

Üzlet.

Piacz	Buza	Rozs	Kétszeres	Árpa	Zab	Tengeri	Kása	Burgonya
S.-a.-Ujhely frt.	4.60	3.40	—	2.60	1.65	2.60	—	—
Kassa	3.60	2.60	2.80	1.80	1.50	1.80	4.10	1.50
Eperjes	4.10	3.10	—	2.60	1.90	2.50	—	1.20
Igló	5.40	3.80	—	2.50	2.10	3.20	7.20	—
Ungvár	4.10	3.10	3.25	1.70	1.45	2.20	5.10	1.10
Miskolcz	4.10	3.10	3.20	2.10	1.50	1.90	4.10	—
Nyiregyháza	3.75	2.90	—	1.75	1.70	1.80	1.60	—

Bécsi börze.

— Távirati értesítés. —

	Feb. 5.	Feb. 6.
Metalliques 5%	69.—	69.—
Nemzeti kölcsön 5%	73.80	73.80
1860. kölcsön	112.80	112.80
Bankrészvény	912.—	912.—
Hitelrészvény	188.70	188.70
London	114.30	114.30
Ezüst	104.—	104.—
Arany	5.40	5.40
Napoleonkor	9.18	9.18
100 márk	56.25	56.25

MENETREND

a m.-északkeleti és m.-gácsországi vasut vonalain.

SZERENCs—M.-SZIGET.

(egszersmind Debrecen, Királyháza, Munkács, Nyiregyháza, Ungvár felé)

Szerencs (ebédlő) ind. 9 ó. 5 p. délelőtt 3 ó. 59 p. d. u.
 S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 11 ó. — délelőtt 5 ó. 44 p. d. u.
 S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 11 ó. 30 p. délelőtt 6 ó. 30 p. este
 M. Sziget érk. 9 ó. 19 p. este 5 ó. 26 p. reg.

M.-SZIGET—SZERENCs.

(Debrecen, Királyháza, Munkács, Nyiregyháza, Ungvár felé)

M. Sziget ind. 6 ó. 55 p. reg. 9 ó. 24 p. este 11 ó. 31 p. d. e.
 S.-a.-Ujhely (eb.) érk. 5 óra — délután 8 óra 30 p. reggel
 S.-a.-Ujhely (eb.) ind. 5 óra 45 p. d. u. 9 óra 21 p. délel.
 Szerencs (ebédlő) érk. 7 óra 48 p. este 11 óra 2 p. délel.

S.-A.-UJHELY—KASSA.

(egysz. Homonna, Mező-Laborc felé)

S.-a.-Ujhely ind. 6 óra 9 p. este 8 ó. 57 p. reg.
 L.-Mihályi (eb.) érk. 6 óra 45 perc este 9 óra 33 p. d. e.
 L.-Mihályi (eb.) ind. 7 óra 15 p. este 9 óra 48 p. d. e.
 Kassa érk. 9 ó. 44 p. este 12 ó. 13 p. d. u.

KASSA—S.-A.-UJHELY.

(Homonna, M.-Laborc felé)

Kassa (ebédlő) indul 5 óra 11 p. reggel 1 óra 31 p. d. u.
 L.-Mihályi (eb.) érk. 7 óra 40 p. reggel 4 óra 10 p. d. u.
 S.-a.-Ujhely érk. 8 óra 20 p. reggel 4 óra 51 p. d. u.
 S.-a.-Ujhely érk. 8 óra 56 p. reggel 5 óra 30 p. d. u.

MEZŐ-LABORC—LEGENYE-MIHÁLYI.

Mező-Laborc ind. 4 óra 21 p. reggel 10 óra 36 p. délelőtt
 Homonna érk. 5 óra 44 p. reggel 12 óra 34 p. délután
 Homonna ind. 5 óra 52 p. reggel 12 óra 55 p. délután
 Nagy-Mihály ind. 6 óra 38 p. reggel 2 óra 25 p. délután
 L.-Mihályi érk. 8 óra 10 p. reggel 4 óra 29 p. délután

LEGENYE-MIHÁLYI—MEZŐ-LABORC.

L.-Mihályi ind. 7 óra 10 p. este 1 óra 1 p. délután
 Nagy-Mihály ind. 8 óra 46 p. este 3 óra 42 p. délután
 Homonna érk. 9 óra 33 p. este 5 óra 5 p. délután
 Homonna ind. 9 óra 41 p. este 5 óra 5 p. délután
 Mező-Laborc érk. 11 óra 2 p. éjjel 7 óra 12 p. este

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Zemplémmegye Vehécz helységében, annak 1-ső számú tjkvében bejegyzett: Varannó m. város mellett fekvő, egy 150 holdas birtok, az ahoz tartozó lakház, gazdasági épületek és erdő részrel együtt, valamint 3 varannói Népbanki részvény szabadkézből eladó, a fennebbi birtok eladási feltételei, nem különben a részvények ára nézve tudakozódní lehet **Fülöp Károly** h. ügyvédnél Kassán. (Főutca 64 sz. I emel.)

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi takarékpénztár évi rendes közgyűlése f. 1876. évi februárhó 28-ik napjának reggeli 9 órájára tüzetvén ki az intézet helyiségébe, erről a t. részvényesek ezennel értesítetnek.

Tárgyai a közgyűlésnek:

1. az igazgató választmány jelentése a lefolyt üzleti évről;
 2. a számvizsgáló bizottság jelentése;
 3. az 1875. évi mérleg betérjesztése;
 4. az osztalék meghatározása.
 5. az 1875. évi 34. t. cz. rendelete szerint módosított alap és ügyviteli szabályok tárgyalása, s ezek értelmében az új czéjjegyzés iránti intézkedés;
 6. az új alapszabályok értelmében a közgyűlési rendes elnöknek, az igazgatóságának, s a felügyelő bizottságnak megválasztása;
 7. a betérjesztendő indítványok tárgyalása.
- A módosított alap és ügyviteli szabályok tervezete, az üzletihelyiségben megtekinthető.
 S.-a.-Ujhely, jan. 27. 1876.
 AZ IGAZGATÓSÁG.

Első m. gácsországi vasut.

Pályázati hirdetmény.

A nagy-mihályi pályafentartási hivatalná üresedésbe jött két pályaoiri állomásra pályázat nyittatik; ez állomással összekötött illetmények 240 frt. fizetés, szabad lakás és egyenruha. Főkellék ez állomás elnyerésére a magyar és

esetleg tót nyelv ismerete. A próbaképeni gyakorlat legfőllebb hat hónapig tart, mely idő alatt a fizetés napbérként számittatik fel. Vizsgálatéttel a pályafentartási és jelzési utasításból kívánattatik.

A pályázati kérvények 1876. február 1-ső napjától számítandó 4 hét alatt nyújtandók be az első magyar-gácsországi vasut igazgatóságához Bécsben.

Bécs, 1876. évi januárhó 20-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet t. cz. részvényesei ezennel az 1876. év februárhó 20-ik napján d. u. 2 órakor az intézet helyiségében tartandó 3-ik rendes évi közgyűlésre meghivatnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. az igazgatóság évi jelentése
 2. a vizsgáló bizottság jelentése
 3. a lefolyt év tiszta jövedelmének felosztása s az osztalék megállapítása
 4. az alapszabályok a keresk. törvény értelmében való módosítása; ebből kifolyólag
 5. a választmány, illetve igazgatóság;
 6. a felügyelő bizottság választása;
 7. az alapszabályok 60. §-a értelmében netalán teendő indítványok.
- S.-a.-Ujhely, 1876. január 16.

Rác Bertalan,
igazgató.

Meghívás,

A s.-a.-ujhelyi népbank mint Takarékpénztár 1876-ik márcziushó 5-én délutáni 3 órakor, Sátoralja-Ujhelyben saját házában tartandó **6-ik évi közgyűlésére.**

Tárgyai:

- a) évi jelentés az üzlet évi eredményéről;
- b) zárszámla és évi mérleg megállapítása;
- c) számvizsgálók választása;
- d) osztalék megállapítása;
- e) bíráló bizottság választása;
- f) a leendő indítványok feletti határozás.

Kelt S.-a.-Ujhely febr. 1-ső 1876

AZ IGAZGATÓSÁG.

Alapított 1863. **Csak Witte Ed.-nél, Bécs!** Alapított 1863. **Stadt, verläng. Kärntnerstrasse Nr. 59.** Tréfás

Cotillon-Tourok és Jegyek,

valamint összes Bálí cikkek, ékességek, legyezók stb. stb.

Cotillon-Jegyek
osztályozva 50 darabonként.
 Jts Minden osztályzathoz három crepp- és brillant-jegyek adatnak.

Cotillon csattanó bonbonok
 1 osztályzat Nr. 0 1 fr.
 Nr. I. 1.50 fr., Nr. II. 2 fr.,
 legfin. Nr. III. 2.50 fr.,
 Nr. IV. 3 fr., Nr. V. 4 fr.,
 f. d. t. finom Nr. VI. 5 fr.,
 Nr. VII. 6.50 fr., Nr. VIII. 7.50 fr.

Coillon-csokrok
 helyett stik teljesen a fris-
 viragokat 50 drb. 7.50,
 10, 15 fr.

Bálí-csokrok,
 finoman illatszerreze egyszersmind elegáns legyezók is
 1 drb. dobozzal 1, 1.50,
 2, 3 finomabb 4, 5 fr.

Álarcok
 gyermekek, hölgyek és urak számára 8, 10, 15, 25, 30, 40, 50 kr.
Jellem álarcok, pld. Napoleon, Bismarck, Vilmos császár, IX. Pius pápa stb., darabonként 50, 75 kr., 1, 1.50, 2 fr.
Selyem álarcok, darabonként 15, 20, 30, 50 kr.
Állat álarcok darabonként 15, 20, 30, 40, 50, 75 kr., 1 fr., valamint állat quaráttek is.
Orrok darabonként 8, 10, 15, 20, 40 kr.
Böhöcsapák 50 darabonként 8, 8, 10, 12, 15 fr.

Hirdetmény.

A „sárospataki takaré- és kölcsönegyeület mint népbank“ évi rendes közgyűlése évi február 8-án d. e. 9 órakor fog Sáros-Nagy-Patakon a városházájánál megtartatni, melyre a t. egyesületi tagok ezennel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Elnöki jelentés az egyesület 1875. évi üzleti működéséről.
 2. A kisbirtokosok országos földhitelegyesületi szövetségébe való belépés feletti tanácskozás.
- Kelt Sárospatakon, 1876. január 24.

AZ IGAZGATÓSÁG.

2. javított kiadás.

Legközelebb jelent meg a híres, maga nemében egyetlen könyvnek második, telemesen javított és bővített kiadása:

„ÖNSEGÉLY“

ezimmel, a nemzörések minden betegségei számára hű és megbízható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasonszervi orvostól.

Ezen könyv okulást és segítséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bűnt vagy mértékellen kicseppongást tütek és ennek következtében beteges

gyöngöseségben

vagy szétült idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállásától fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakórban, börbajokban, bujakóros köszvényben, huyesószákkülesben szenvednek, vagy kiknek teste túlságos higanydagok által gyöngítettett, teljes kigyógyulást találándnak

Nevelők, lelkesek és általában emberbarátok, kik a fiatalág javát szívükön hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világosság kedvéért bonczani ábrákkal van ellátva, minden könyvtarékedésben kapható, de pósta útján nálam is megrendelhetik. Ara 2 frt.

Dr. Ernst L., hasonszervi orvos.
Pesten, kétszasa-uteza 24-ik szám.

2. javított kiadás.